

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

In solennitate Natiuitatis gloriosissimæ semper Mariæ Virginis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

IN SOLENNITATE NATIVITATIS GLORIO
sissimæ semper Mariæ Virginis.*De beata Mariæ pulchritudine tam externa, quam interna.**Sermo I.*

QVAM pulchra es amica mea, quam pulchra es & decor. Cantorum quarto. Charissimi fratres, quum in creaturarum multitudine mira sit pulchritudo, omniq; ex parte varietas, indeq; maxima emineat gloria conditoris, excitetur demique admiratio contemplantibus Dei potentiam, Dei sapientiam, Dei bonitatem ac providentiam, nihil dubitandum est in beatissima Maria pulchritudinem, decorem, virtutes, gratiam, dona, gloriam, atque ut simul dicam, omnia singularissimè, excellentissimè, incomparabiliterq; enitere, quicquid in vltimicat creaturarum, & præterea multa quæ nulla alia attingit creaturam. Quando enim æterna illa sapientia matrem suam omni pulchritudine, singulari decore, admirabili excellentia, incomparabili gloria non exornaret, cuius perfecta, admirabilia, inuestigabilia omnia sunt opera? Quando operum suorum dignissimum præstantissimumq; negligenter accuraret? Quando domum suam, quam decet sanctitudo, quam ædificare voluit, non faceret omnibus nobiliorem atque splendidior? Proinde certissimum relinquitur ea quæ omnes deberet excedere creaturas, quæ proxima foret Christo, atque ad eum Dei mater, tanta esset (teste Anselmo) quæ non posset fore minor, nisi esset Deus. Tanta, inquam, esset, quantam eam facere omnium conditor Deus sua potuit sapientia. Itaque decebat ut speciosissimi præ filiis hominum, mater esset speciosissima præ filiabus hominum, tota pulchra, tota immaculata, tota gratia plena, tota virtutibus perfectissimis exornata, tota gloriosa. Est autem duplex pulchritudo, externa seu corporis, & interna quæ est animæ. De corporali pulchritudine Mariæ multa disputat venerabilis Albertus, tribuens ei quæcumq; medici corpori ascribunt enocratico. Quamvis verò ex dictis Epiphaniij Episcopi, item ex aliorum deuotorum libris colligitur, erat beata Virgo Maria decora facie, elegantis formæ, & statura optima. Caro eius coloris lactei cum rubedine, & desiderabilis aspectu. Caput eius erat aliquantulum oblongum, frons non lata, sed plana, quadrata, moderata magnitudinis, decens, humilis, atque demissa. Oculi erant pulchri, clarè lucentes, aspectu delectabiles. Visus mitis, benignus, humilis ac mansuetus: pupilla oculorum nigra, & valdè lucida: supercilia nigra, nec plus satis densa. Nasus rectus ac mediocris, æquali descendens linea. Genæ eius sacre, neque pinguiore, neque macilentiores quam sat est, sed formosæ nimis, albæ ac rubicundæ, quomodo si lacteo roseus color misceatur. Os eius sacratissimum delectabile erat ac amœnum, omniq; suauitate plenum. Labia rubentia habuit, eaq; aliquantulum tumentia, quorum inferius paucillum exuperabat superius, non sine magno decore. Dentes erant candidi, æquales ac recti. Mentum quasi ad quadrum decenter mensuratum & vallicula diuisum. Collum candidum non admodum carnosum, nec etiam macie nimis confectum.

Manus

Psal. 92.

Anselmus.

Psal. 44.

Cant. 4.

Luc. 1.

Pulchritudo duplex

quæ sit.

Albertus.

Epiphani.

Pulchritudo corporis

B. Mariæ

quanta.

Manus erant mundæ, digiti tornatiles, recti, longi ac graciles, atque hoc modo totius corporis schema manu sapientiæ Dei mirificè formatum. Vestes habuit purpurij coloris, palliũ ætherij. Gressus eius planus, modestus erat & compositus. Capite incedebat paululum demisso, vtputa pudica virgo ac humilis. Vox eius erat sonora, sed pudicissima pariter ac dulcis atque iucunda. Silentium semper amabat. Proinde loquebatur rarius, secretum solitudinis quam maximè obseruans. Erat miræ patientiæ, nunquam visa irasci, nunquã ridere, nunquam verbum proferre ociosum. Optimis vixit moribus, vt nulli grauis, nemini onerosa, omnibus esset conuersatio eius amabilis & suavis. Ingenio erat felicissimo, libros omnes sacros docta, & opere muliebri manuali omnifariam peritissima. In templo viuens, cunctis virginibus emicabat deuotior iuxta ac humilior, æstimans se nouissimam aut infimam, & cæteras sibi omnes præferens cum honore. Quia verò plena omni erat virtute, omniq; fulgebat gratia, magna veneratione colebatur ab omnibus, diligebatur ab omnibus, & fama eius diffundebatur. Hæc ex Epiphanijs & deuotorum dictis de corporali eius externaq; pulchritudine & elegantia venustæ conuersationis. Quibus ad stipulatur maximè, quod in sacra scriptura hæc sanctæ mulieres, quibus beatissima hæc virgo figurata est, summa cum laude à pulchritudine laudantur. E quibus, vt pauca referam de multis. Sara vxor Abrahæ, mater à Domino multarum gentium dicta, & idcirco haud immerito eam, de qua loquimur, præfigurans omnium nostrum matrem Mariam (siquidem ex gentibus conuersi sumus omnes, & per fidem, Abrahæ filij) nõne incredibilis refertur pulchritudinis? Pharaõ Aegypti rex nesciens Abrahæ coniunctam tulit eam, statuens sibi coniungere in vxorem. A Deo tamen prohibitus, eam non tetigit. Hæc præstantior multo est mater nostra, quæ licet incredibili fuerit pulchritudine, multoq; maiore, quam Sara morum elegantia venustata, à nullo tamen potuit concupisci viro. Siquidem pudicissima in ea castitas, adeoq; pura ac virginea erat, vt omnium etiam se intuentium corda penetrans casta redderet, hoc est, vt desideria motusq; illicitos, & quicquid petulantiam olet, in se contemplantibus aut secum conuersantibus extingueret. Inde fuit quod dixi, vt à nullo vnquam potuerit virorum carnaliter concupisci. Hanc deinde Rebecca quoque præfigurauit, quæ scribitur puella decora nimis, officiosissimaq; pietate, & hominibus, & camelis ad vocem pueri Abrahæ potum offerens, quemadmodum Maria hæc nostra longè omnium speciosissima, gratiarum fluente, & iustis & peccatoribus (pro omnibus enim gratiam inuenit apud Deum, quæ omnes debuit consolari) propinax. Et vt reliquas omnes præteream, quid de Iudith & Esther, quarum prior populum Iudaicum ab obsidione & exterminio, altera à communi omnium damnatione, ac cruento regis edicto, eripuit. Nunquid non vtraq; in credibili pulchritudine, roseoq; vultu, gratis quoque ac renitentibus oculis in scriptura perhibetur decora? & hæc quomodo beatissimam Mariam præfigurant, cum sit nimis manifestum, prætereo. Reuerà enim hæc virgo castissima, & regina nostra caput amputauit Holofernis, faciens (vt pote mulier Hebræa) confusionem magnam in domo Nabuchodonosor. Sententiam præterea regis, ac mortis damnationem contra nos latam reuocauit, vitæq; vnde lux noua nobis oriri visa est, nos restituit. Nihil his verbis (tametsi ita loqui-

Mores quã habuerit B. Maria candidos.

Mulieres quænam typi gesserint B. Mariæ. Gen. 17.

Gen. 12.

Castitas B. Mariæ pudicissima.

Gen. 14.

Iudith 11.

Esther 4.

Iudith 13.

loquimur) Christo derogamus. Scio enim vos pios omnes, & quomodo de Christo, quomodo de eius matre hæc vera intelligantur, posse discernere. Verùm hætenus de pulchritudine corporali. Nam etiam ea pulchritudo alia spiritualis. Cæterum pulchritudinem hæc, hoc est puritatem, candorem, internumq; animæ decorem quis non præferat corporis venustati? Et de hac quid dicturi sumus? Nihil certè dignum, nisi quod admiramur eam, admirariq; vos monemus, tanquam id quod non capimus. Comparisonem habemus in creaturis, quæ eam, hoc est, speciosissimè puritatem dominæ nostræ significant. In die enim quid lucidius quidve pulchrius sole? In nocte quid speciosius luna & stellis? Inter vtrumque, hoc est, diluculo, quid aurora rutilantius? Et per hæc significatur Maria. Speciosius quid sunt hæc, pura ac munda sunt, lucida sunt. Verùm tamen nihil ad decorem naturalemq; pulchritudinem animæ cuiusvis, quæ data est illi à lucratore, quamdiu impolluta manet à peccato. Si itaq; animæ cuiuscunque decor & pulchritudo naturalis, nulla adhuc peccato coinquinata tanta est, ut multo maximè vincat pulchritudinem, claritatemq; solis, quantum creditur anima, supernaturalis (ut ita dicam) Dei gratia ornata? Quanta demum animæ gloriosæ virginis est puritas, quanta lux, quantus candor, quantus decor, quanta venustas, quanta claritas, quæ nunquam inquinata fuit (præceteris animabus hæc præ eminentia gaudens) nunquam Deo displicuit, nunquam non perfectissimè Deo placuit, omniumq; gratiarum decore ornata fuit? Quanto præterea gratiarum diuinarum, tum multiplicitate, tum varietate in ea in dies crescente, quotidie maior, etiam ei decor accessit? Quid quod angelis illustrior, creaturis omnibus clarior, post Christum suprema gaudet puritate? Miremur igitur charissimi eius internam, ut dixi, pulchritudinem, quando quidem & angeli admirati sunt, dicentes: *Quæ est ista quæ progrediatur velut aurora confurgens, pulchra ut luna, electa ut sol, terribilis ut castrorum acies ordinata?* Et eius contemplatione accendamus ipsi quoque puritatem emulandi cordis. Puritas cordis est certè nobis finis quidam, præsertim (vita loquitur) instrumentalis, quo omnes actus vltèrius in Deum destinandos dirigimus. Siue enim abstinemus delictis, siue ieiunemus cibo, siue vigilijs, alijsq; mortificemus corpora nostra afflictionibus, necesse est, ut ibi (hoc est per ea) quæ rantur puritas, tranquillitasq; cordis, si prodesse debeant. Quid enim contulerent hæc omnia, aut quid consecrarent cordi impuro ac impacato? Propter ea corporalium afflictionum exercitiorumve tantum sumendum est, quantum conferunt cordis puritati. Nam si puritas cordis exercitio tuo corporali, præsertim cui haudquaquam obnoxius es, impeditur aut etiam plus turbatur, cui te affligis? Neque enim hoc modo ad Deum, sed à Deo recedis. Puritas igitur cordis omnibus anteferenda est. Cui potissime suffragatur, quæ transeunt, & peritura sunt contemnere, & veluti indigna, propter quæ pax, puritas, salusq; æterna impediri debeant arbitrari, atque ideo propter ea vti suo iure quis abstinere potest) pro his non rixari, non contendere, nec vltiorum horribiles occupationes quærere. Conferunt item aliena, quæ protèctui nostro non seruiunt, malle nescire. proximorum beneplacitis, vti lex nulla alia obstat) magis quam nostris obtemperare. Singulam sub arctissima custodia, ne de absentibus, nisi certa bona loquatur, continere. Inde enim

Pulchritudo spiritua-
lis B. Mariæ
quanta.

Animæ ius-
ta pulchri-
tudo quanta

Cant. 3.

Puritas cordis
vbi sit o-
mnium ex-
ercitiorum
scopus.

Puritas cordis
quid ma-
xime suffra-
getur.

varia oriuntur mala ac perturbationes) singulares familiaritates (vbi in cōgregatione viuunt) vitare. Hæc enim plerumque cūssidijs & turbationibus grauibus post soluantur. Conducit præterea cordis puritati abstractam vitã agere, ocia & colloquendi occasiones maximopere vitare, scrupulos superfluos, & quietem conscientia auferentes seponere, atque mentalibus exercitijs, puta lectiõni, potissimè verò orationi assidua, fermeq; continuè vacare. Itaque hæc sunt, quæ cordis puritatem iuuant ac seruant. Quam vtinam purissima hæc Virgo Maria felicissima omnib; laude dignissima, nobis impetret à filio suo, qui super omnia est benedictus in secula, Amen.

IN EADEM SOLENNITATE.

De multiplici benedictione Mariae, exhortatioq; bonorum ad perseverantiam virtutis.

Sermo II.

Benedictu in mulieribus. Lucæ I. Duodecim benedictiones charissimi fratris in B. Maria, quali quatuor ternaria reperio, tamen multo sint plures, quæ det otiosissimus quisque Mariæ deberet quotidie recolare, Deoque pro benedicta eius matre gratias agere. In primo ternario prima est benedictio, præconium seu priuilegium, quod præ omnibus mulieribus ad redemptionem nostri generis cooperatrix filij Dei electa est. Atque ideò redemptori nostro ab initio vsque ad vitæ finem adstitit. Ipsa namque sola digna visa est, in cuius tabernaculo is, qui ipsã creauerat, requiesceret: atque omnibus ad hoc officium necessarijs benedictionibus donisq; exornaret. Altera est benedictio, quæ sequitur ex prima. Quia n. p altissimo statu ac officio est electa, præseruauit, hoc est, mundã seruauit illam Deus ab omni peccato. Nunquam disciplicuit Deo. Nullius offensionis diuinæ, nullius culpæ conscientia habuit, quod quantum sit conscientia gaudium, ineffabile est cogitare.

Tertia, quod omnibus donis, omnibus gratijs, atq; adeò quocunq; potuit decore Deus eã & in anima & corpore exornauit. Quæris quanto eã decore exornauit? Nempe tanto, cui nullus in creatura posset alius comparari. In secundo ternario, prima est benedictio (in ordine reliquarum, alioqui quarta) quod virgo filium concepit, non quemcunq; sed altissimi, hoc est, quod mater est Dei. Quare dignitas eius super omnem excedit creaturam. Altera benedictio est, quod nouem mensibus Deum incarnatum in suo utero virgineo portauit, haud dubium Dei amore & consolationibus diuinis tota ebria. Tertia, quod sine dolore Deum & hominem genuit, atq; in partu, & post partum virgo inuoluta permanfit. In tertio ternario benedictio prima (alioqui in ordine septima) quod Christum infantem vbere virgineo lactauit. Neq; enim infra miraculum est, virginem lactare, quemadmodum supra naturæ est vsum virginem parere. Altera benedictio, quod Christum Dei & suum filium digna fuit educare, alere, vestire, atq; cetera eidem humanitatis ministeria exhibere. Tertia, quod triginta annis Christum Deum hominem familiarissime in eadem domo sibi habuit cohabitantem, atq; obedientissime subditum. Quas ibi consolationes, quæ gaudia, quem profec-

B. Maria
quanta de-
core fuerit
ornata in
corpore &
anima.
Luc. I.

Yyy 3 Etum

Φ. V.
13

Luc. 13.

Luc. 11.

Luc. 2.

Ioan. 19.

Spiritualis
quō efficiat
tur homo.

Fuga cuius
modi neces
saria sit pro
ficere volenti

Locutio ra
ra quam sit
desideranti
proficere ne
cessaria.

Singularitas
laudabilis
ac necessa
ria que sit

etum ex alloquio, aspectu, eiusque consolatione & presentia acceperit, quis ex
primeret? In quarto ternario prima est benedictio, qua Christum predicantem,
miraculose facientem ubique comitata fuit, animarum gratulans con
uersioni ac salutem, & filij honori. Si enim ceteri homines admirantes gaude
bant in operibus Christi, quae gloriose fiebant ab eo, quantum putatis mater
gauiosa est de filio? Etsi Martella dictum est, non eum solum beatum esse dicen
dum ventrem, qui portauit Christum, cuiusque idē vbera suxerit Christus, ver
rum etiam quoque, beatos, qui audiunt verbum Dei, & custodiunt illud,
quanto omnium putamus maximē Mariam beatam, quae reuera & deuoti
sime illud audiuit, & diligentissime in corde suo conseruauit, & studi
osissime operando impleuit? Altera benedictio, quod sola sub cruce fide in concu
sa Christo amarissime patienti, ipsa dolorosissime cōpatiens adstitit, atque in
filios nos omnes mater nostra pijsima à Christo sibi commendatos accepit.
Tertia, quod modo in gloriam corpore & anima assumpta, atque super an
gelos exaltata Christo filio proxima est sociata, ut quemadmodum fuerat cō
passa eidem in terris, ita modo cum eodem regnet in coelis. Pro his duode
cim benedictionibus Mariam matri vestrae, atque coeli reginae collatis, Chris
tu debetis fratres laudare, benedicere, adorare, atque illi gratias agere quo
tidie, & inde quando beatissimae Mariam vos vultis commendare, deuotissi
mum vobis exercitium constituere. Nūquam enim efficitur homo spiritua
lis, nisi spiritualia habeat exercitia, quibus peccata sua recolat, & pro ijs se
mel, bis, terve, quotidie ad gemitus & lamenta se exercent: pro beneficijs
diuinis gratias agat, modos emendandi se quotidie renouet atque imitatur,
pro virtutibus, maximē autem pro charitate perfectissima Deum orat. Ne
cessaria est praeterea proficere volenti fuga personarum & occasionum, quibus
se implicari, aut tentari, impediri ve sentit. Nā cū personis, qui nō euadē
sunt propositi, & quorū morib. exēplo ac verbis, nō ad animam profectum, ad
feruorē quoque & deuotionē se inflāmati atque iuuari sentit, sed potius ad men
tis distractionē, ad pacis turbationē, ad inquetationē cordis, ad leuitates & re
pentinae amissionem occupari, horū praesentiam, colloquiaque (vbiunque po
test salua charitate) deuiter. Nullam habeat familiaritatem cum his, quorū
nolit in se mores, tentationes atque defectus transformari. Oportet quoque
hominem volentem fieri spiritualem, paucissima & raro loqui (quia lingua
spiritum & deuotionem interturbat) oportet abstractam ducere vitam, o
portet tempus vitilibus exercitijs locare, ociositatem verō atque temporis a
misionem maximē cauere. Summopere autem necessarium est, omne deli
ctum, non minus paruū, quam magnum velle cauere, hoc est, vt nullo vn
quam modo scienter atque voluntarie velit peccare. Nam si peccata non ca
uet, aut quia parua sibi videntur, aut quia desideria sua non vult abnegare,
sed ijs vult satisfacere, huic nulla vnquam speranda est spiritualis vitae re
formatio. Quando enim vitijs atque passionibus morietur, qui non vult
mori peccatis? In his omnibus non est attendendum fratrum aut hominum
aliorum eodem spiritu ambulare nolentium murmur, aut quasi de singula
ritate scandalum. Necessaria omnino est haec singularitas (si difformes esse
volunt ceteri) vbi custodienda sunt Dei praecipra, Deique beneplacita faci
enda, peccata & peccandi occasiones vitanda, transgressiones cohibenda, mor
tificationes.

ificanda desideria, atque ubi, si ita necesse est, aliorum animos oportet offendere, ne Christo displiceatur. Hæc singularitas omnium sanctorum fuit, est eritque semper, quæ transgressoribus in delictis non communicent, ut quæ faciendæ sunt, diligentissimè custodiant: quæ prohibita, summopere vitent. Ibi filij, si quis de singularitate vobis objicit, respondeatis illum potius suas ineptias, suas transgressiones debere relinquere, desideria, studiaque propria voluntatis debere frangere, sese sanctorum studijs, exercitijsque conformare, faciendoque facere, ut obedienter spiritualiterque viuendo simul nulla sit singularitas, sed singulorum ad Christi amorem, ad perfectionemque anhelantium conformitas. Porro, qui propter Christum, propter virtutem, & propter ordinis obseruantiam, derisiones persecutionesve patiuntur, beati. Beati, qui se non miscent statuta patrum transgredientibus: beati, qui magis obediunt Deo, quam hominibus. Beati, qui placere querunt Deo, non hominibus. Beati, qui in eiusmodi prædictis non recusant displicere hominibus, ne displiceant Deo. Beati, qui non timent hominum gratiam amittere, ut Dei seruent. Beati, quorum conuersatio & bonæ vitæ exemplum in communitate est transgressoribus odio, & in reprehensionem prauaricatorum. Beati, qui benè viuendo alios docent, quorum feruor atque deuotio aliorum arguit negligentiam, impellitque ad meliora. Beati, quorum obedientia aliorum prauaricationes terret ac dissipat. Beati quorum virtus & obseruantia (licet à non studentibus virtuti aut obseruantia) habetur in reuerentia, quandoquidem horum Deum timentium aspectum malè agentes, si deprehendantur, fugiunt, quo velint nolint ostendant se obseruantiam atque virtutem honorare ac reuereri. Super hos filios obedientia benedictio est Iesu & Mariæ. Hi sunt imitatores benedictæ Virginis, hi filij Mariæ, hi sunt laudatores & deuoti Mariæ, quia maior acceptiorque illi esse non potest laus, quam eius deuotionem, eiusque virtutes imitari. Itaque fratres satis sit hæcenus leuiter negligenterque vitam in multis Dei ac ordinis offensionibus egisse. Reliquum vitæ in spiritualibus exercitijs, in Dei timore, in obseruantia ordinis, in obedientia ac virtute transigatur. Hoc hodie ut ita faciamus propositum nostrum sit, hoc pactum cum Deo hodie renouemus, id laudè Domini nostri Iesu Christi benedictæ Virginis filij, qui & idem per omnia est benedictus in secula, Amen.

Matt. 5.
Act. 5.
Galat. 1.
Beatitudinis
causæ mul-
tiplices.

Laudatores
& deuoti B.
Mariæ qui
sunt.

IN EADEM SOLENNITATE.

Quomodo non nisi in pace habitet Deus, quantam item pacem B.

Maria habuerit semper,

Sermo III.

Sapientia edificauit sibi domum. Proverbiorum IX. Si consideramus fratres charissimi domus artificem, si consideramus domus inhabitatorem, hæc dubium est pro sapientia sua infinita domum talem ac tantam ab æterna increta sapientia sibi exstructam, cui nulla sit similis super terram. Omnem enim artem, omnem suæ sapientia vim, atque (ut ita dicam) terminum monstrauit, facturus talem ac tantam domum, qua maiorem facere non

544 non possit. Porro si attendimus eius qui inhabitaturus est maiestatem, nihil est quod eo dignum possumus cogitare. Vnde non dissimili ratione illum edificare sibi domum tam nobilem atque egregiam necesse est, quanto maior est & omnibus excellentior ipse, qui vult inhabitare. Si iam interrogamus quæ sit aut esse debeat conditio domus, quæ maximè Deum delectet, in mentem venit: *In pace factus est locus eius.* Vbicunque rixa, ubicunque contentio, ubicunque repugnàtia, ubicunque tergiversatio, ubicunque proprius amor, ubicunque sui est quæsitio, inde fugit Deus, quia *in pace factus est locus eius.* Et reuerà non nisi in pace habitat. Nō in pace, vbi nil sentiat contrarium, sed quæ in pace ac mititate æquanimiter omnia fert contraria. Et vnde hæc pax acquiritur, nisi in plena atque perfecta abnegatione, in stabili atque perpetua relictione sui ipsius, qua homo nō aliter erga se habeat in omnia quæ sibi accidit, quam se haberet si alteri accidisset, imò non aliter atque sibi non accidisset, aut ac si ipse non esset. Ad plenam namque ac nudam sui abnegationem pertinet, sui curam prorsus nullam habere, nullum respectum, nullum amorem, nullam sollicitudinem, sed totum se Deo committere, nec plus dicit cogitare, quam de re quæ non est: & hoc in his quæ spectant ad quæsitum sui commodi, vtilitatis, consolationis, aut alterius cuiuscunque proprietatis, id est, proprii respectus, siue temporalis siue spiritualis. Ad hanc sui abnegationem atque relictionem congruit cognitio suæ nihilitatis. Bis autem homo nihil est. Semel ex natura, quia ex nihilo conditus est & in nihilum redigendus. Iterū nihil est ex peccato quia peccando se nihil & ad nihilū rediit. Hæc duo semper versari debent ante oculos hominis. Non potest autem homo sui curam, id est, sollicitudinem quā pro se habet abijcere, nisi prorsus iecerit sui amorem. Amorem enim proprium generat sui sollicitudinem & distractionem, nec potest seipsum contemnere ac plenè Deo subijcere quantum se ipsum amauerit. Oportet igitur homo, qui perpetua gaudere vult tranquillitate ac pace, stet nudus ab omni amore sui in continua & plena sui abnegatione atque relictione, quasi qui non habeat vllam optionem aut electionem, nec inter se apud illum cur vnam rem alteri præferat aut malit propter seipsum, dico propter seipsum, quia secus est propter Deum, ex quo quem discrimen vtiq; haud exiguum habendum est in rebus, atque alteri præferendum. Cæterum propter se omnia nude de manu Dei accipit, nihil pro se sollicitans, nil procurans, sed diuinæ se providentiæ committit, cui semper securè confidit & innitatur. Iterum nec sarrarium est, quod nulli creaturæ, nulli occupationi amore inordinato inhaereat, sed animum habeat exoccupatum, liberumque semper retineat. Tertium quod ea quæ sibi fiunt, non ad se recipiat, nec plus quā si alteri fierent, moueatur. Imò quæ facta, quæ in se sentit (præter peccata) non ad se refert, nec sibi ascribat, sed alienum se ab omnibus contineat, ac si alius fecisset aut sensisset. Qui hæc in se haberet, hic pacem inter quacunque molesta ac aduersa, inter quoscunque homines, in omni denique loco possideret. Non opus foret illi alios querere homines cum quibus conuersaretur, non mutare locum, quia in seipso haberet, vnde non possit turbari. Frustra nos conquerimur, frustra extra nos remedia quarimus, frustra aliorum mores accusamus, frustra aliorum animos iuxta nostrum desiderium flectere aut mutare tentamus, quia nostra

Conditio
domus Dei
quæ esse de-
beat.
Psal. 75.
Pax cui Deus
inhabitat
quæ sit &
quò acqui-
ratur.
Abnegatio
sui plena
quid requi-
rat.

Nihil quò
sit homo bis
Amor pro-
prius abijci-
endus.

pax non in aliorum, sed in nostra voluntate consistit. Si nos benè reformati essemus, nihil nobis officeret, nihil læderet aliorum irrefrenatio. Imò patientia nostra, mansuetudine ac longanimitate citius etiam aliorum importunitatem atque duritiam vinceremus, quam repugnando, fugiendo, nos exonerando aut excusando. Nemo igitur læditur, nemo lædi potest, præterquam à seipso: & quocunque fugerit homo, in seipso impacatus, circumfert semper causam vnde turberetur: quia quamdiu non est exutus à seipso, hoc est, ab amore proprio, semper habet vnde tristetur, & vnde conqueratur. Non igitur aduersus alios conqueramur, sed aduersum nos, quia nos ipsi sumus qui nos premimus, immortificatio nostra torquet nos. Non igitur alios, sed nos ipsos mutare satagamus. Nec contendendum est aduersa effugere, sed patienter ferre ac vltro occurrere: quia pax quam quærimus, non est externa, sed interna tranquillitas, mentis videlicet benè compositæ, pro hac orandum ac laborandum est, frenanda est lingua, continenda membra & sensus, custodiendum cor, vt nulla ex parte erumpat, quod impatientiam indicet aut propriam voluntatem. Hanc pacem in hac nobili domo sibi constituit, quam increata sibi ædificauit sapientia. Tanta fuit pax in Maria, vt non solum in se nullum dissidium, nullam repugnantiam, nullum benè agendi aut patiendi tædium, sed & nullam perturbationem, aut renisum, aut fugam horroremque de omnibus quæ sibi accidebant, secundum rationem sentiret. Atque idè dum sub cruce staret filij, ne vnam quidem cogitationem amaritudinis aduersus filij persecutores in se habebat, sed cor per omnia mansuetum, tranquillum, piuum, & in dulcedine charitatis multò maximè serenum. Aspiciebat enim Dei voluntatem, cui non conformare non poterat suam. Atque de illius matris omnia accipiens, nihil hominibus imputabat. Heu quam longè sumus nos ab interna hac pace, quos tam leuis aura perturbat. Hinc tot quarimoniam, tot lamentationes, tot carmina, & vix quod nolumus pati, & ne pro virtute quidem. Et cum dicat Apostolus, *omnes qui piè volunt viuere in Christo persecutionem patientur*, nos ita piè volumus viuere, & nolumus pati, quasi sine patientia possit piè viuere. Imò quod grauius est etiã, si persecutio instet, desistimus piè viuere, nolentes hæc, & illa pati, O quam fragilis est virtus nostra, fragilior tela araneæ: vt pote quæ tam leuiter cedit repugnanti. Maluimus non habere virtutem obedientiæ aut patientiæ, quam ab æmulis despici, aut verborum iniurias audire, cum tunc maximè virtus clarescat, quando premitur aduersitate. Neque enim si quis pro delicto, sed si pro iustitia quis fuerit passus, appellatur ab Apostolo Iacobo beatus: non tamen potius Dei quam hominum gratiam amittere volumus, tametsi reclamet Christus: *Qui me erubescit coram hominibus, hunc erubescet filius hominis coram patre & angelis eius*. Erubescit, imò negat Deum quisquis ne fauorem hominum amittat, virtutem deserit. Hæc omnia adfert nobis amor proprius quo nolumus pati, nolumus despici. Quod cum non possumus etiam sæpenumero prohibere, viuimus sine pace & amari. Sine pace autem Deus non est in nobis. Si igitur Deum volumus habere, necesse est nos ipsos abnegare ac relinquere. Quanto enim reliquerimus nos ipsos, tanto Deum inueniemus. Quod ipse largiatur nobis conditor & filius Virginis cum Patre & Spiritu S. in secula benedictus, Amen.

Pacem in
nostra vo-
luntate cõ-
stitutam

Pax quanta
fuerit in B.
Maria.

Ioan. 19.

2 Tim. 3.

Virtus quã-
do maximè
clarescat.

Iacob. 5.

Luc. 9.

Quis Deum
erubescat ac
neget.